

"סלון ליופי" נייד – לפרות

ח. הברון, ה.מ.ב.

במשך שנים רבות ספר החברים גם כספר הפרות, בשעות שלאחר העבודה. הוצע אז לשמיעון בריכוז לקבל על עצמו את המלאכה הזאת (תספורת הפרות) ביפעת ואולי במשקים אחרים באיזור. הרעיון קסם לשמעון ובקיץ שעבר הוא התחיל לפעול. הוא רכש מכונת תספורת והציע את שירותיו למשקים. למעשה התחילו משקים להזמין בנובמבר שעבר. בין הלקוחות הראשונים היו מרחביה, אלוני אבא משקי הגליל המערבי ואף משק מרוחק כסאסא. נסענו לראות את העבודה ולשמיע את הערותיהם של רפתנים הנזקקים ל"שירותי טל" (זהו שם החברה שהקים שמעון). מתי אפשר לבחון ולשפוט עבודה מסוג זה, אם לא בשלהי החורף הגשום? אכן, הפרות המסופרות נראות נקיות הרבה יותר מאחיותיהן הבלתי מסופרות, למרות שבלט האחר בתספורת, כי כאמור התחילו לפעול רק בחודש נובמבר. מכך יש ללמוד שהתספורת חייבת להיעשות לפני הגשמים, לפני תחילת החורף. שום ספר ושום מכונת תספורת, אינם מסוגלים להתגבר על גושי זבל שנדבקו על שוקי הפרות ולאורך הזנב.

ומה בפי הרפתנים?

אילת, מרכזת הרפת בכברי, מדגישה שאת הפעולה היו חייבים לבצע עוד בקיץ ולא בחורף. אין לה ספק שתספורת הפרות נחוצה. היא היתה מעדיפה ביצוע עבודה זו על ידי הרפתנים, הפיכתה לשיגרת עבודה, אך למרות הרצון לעשות כן, לא ביצעו את התספורת במשך כל השנים, כי תמיד הפריע משהו.

אמנם צוות הרפתנים התחיל בעצמו לספר את הזנבות וסביב לבושת הפרות כבר בשנים הקודמות, כי התגלו כינים במקומות אלה ופשוט לא היתה ברירה, אך מכאן עד לתספורת שיגרתית ומסודרת, לא הצליחו להתקדם.

בעת הביקור, כחודש ימים בלבד אחרי תספורת כ-30 הפרות הראשונות, מודה אילת על הקלה ניכרת בעבודה השיגרתית של

המראה החיצוני של פרותינו השתנה במרוצת הזמן. תנאי חייהן השתנו אף הם, בדיוק כשם שהשתנו תנאי החיים של בעליהן הרפתנים: אין עוד בגדיהם של אלה טבולים "בושם הזבל" של הרפתנים כבימים ההם, כן גם אין עוד רצונו בפרוותן של הפרות, ה"משוריינת" בזבל והמסוויית בבזבז. שיפרנו את תנאי השיכון של פרותינו. אנו ערים לעובדה שאין די בכך ושעלינו להעניק לבהמותינו רמת חיים לאורך "כל החיות" וזה כולל נקיון "אישי". אין זו שאלה של בריאות הבהמה בלבד. היום זוהי תביעה בלתי נמנעת להבטחת ייצור חלב איכות ולעמידה פיזית במאמץ הנדרש מהחולב במלוי כל התנאים המוקדמים להבטחת איכות החלב. אין אנו מחדשים מאומה בהזכירנו את תספורת הפרות בין האמצעים המועילים ואף ההכרחיים ליצירת תנאי ייצור חלב היגיניים. איזה רפתן ותיק אינו יודע את זאת? הצרה היא שבמציאות הרפת שלנו יש תמיד עבודה הנראית לרפתן דחופה יותר. לכן נדחית תספורת הפרות מהיום למחר, מאמצע הקיץ לסופו, ואז בא פתאום הגשם הראשון וצריך לסלק מהר מאוד את הזבל העמוק והרטוב מהחצר, ואחריו בא הגשם השני והפרה כבר התכסתה בשכבת זבל המונעת תספורת. אז דוחים את התספורת, באין ברירה, לעונה הבאה – אם ירצה השם.

אין התספורת העבודה היחידה "המטופלת" בצורה זו. די להזכיר פעולות כגון כווית מספר ספר העדר על גוף העגלה, ריסוס בהמות נגד קרציות, לפעמים הוצאת זבל מהחצר או הוצאת זבל נוזלי מתחת לטפחות. פיגור כרוני זה הוליד גופים שונים, הן על בסיס אזורי-משותף והן על בסיס מסחרי טהור, אשר מספקים לרפתן את אותם השירותים אשר בהגשתם בעוד מועד הוא מוצא את עצמו כושל לא פעם.

בין השירותים המסחריים מסוג זה התפתח לאחרונה עסק המציע למשקים תספורת פרות: עטין, שוקיים, זנב, שיפולי בטן ואיזור כווית המספר. הרעיון נולד בקיבוץ יפעת, שם פעל

"טל" מפעילה היום 3 אנשים לתספורת ועוד 2 צוותים לטילוף פרות. שמעון חותר להפעלת 2 צוותי תספורת לפחות במקביל בכדי להזויל את השרות הזה: הסעה של יותר אנשים למשק מסויים תצמצם את עלות הפעולה. לכך תהיה דרושה הרחבת היקף העבודה, כדי להצדיק העסקת עובדים נוספים. כמו כן חשוב בעיני שמעון שניתן לסיים את טיפול היופי כולו בקבוצה שלמה במשק תוך יום אחד, דבר שימנע הרבה בילבול וטיידה מהרפתנים. צוות אחד של 2 עובדים הספיק בחורף את טיפול היופי של 30-35 פרות ביום עבודה של 6 שעות נטו.

★

אין ספק שתספורת פרות משתלמת, בין אם תבוצע בידי "ספר צמרת" או בידי צוות הרפתנים. לכאורה אין זו אולי עבודה מסובכת במיוחד, שיש למסרה למומחים מן החוץ. אך בנוף החברתי-אנושי השורר ברוב רפתותינו – האם תוכלו להבטיח ביצוע פעולה חיונית זו בקביעות ובעוד מועד?

החליבה. הפרות נקיות יותר, החולב משקיע פחות זמן בניקוי העטינים. בארי, מרכז רפת סער, מודיע על מצב משופר כבר כשבועיים אחרי התחלת הפעולה. את הפרות המסופרות אין כמעט צורך לרחוץ לפני החליבה, למרות שהחצרות אינן מגיעות לרמת נקיון רצויה. גם בארי מצטער על האחור בביצוע הפעולה ומתכוון לבצעה בשנה הבאה, בעוד מועד.

כחודש ימים אחרי ביצוע התספורת היו הפרות בקיבוץ לוחמי הגיטאות מלוכלכות, אך עטיניהן היו נקיים למדי. בחלק מסככות המשק והחצרות שוררת לכל הדעות צפיפות בלתי נסבלת, לכן היה מצב הנקיון בהן בחורף הגשום שעבר על המשק מתחת לכל ביקורת. כפי שמתבטא ראובן, הרפתן הוותיק: התספורת אמנם הכרחית, אך אין היא תחליף לשיכון סביר! ערכה האמיתי של התספורת יתגלה רק לאחר השלמת שיכון הפרות החדש במשך שנה זו, אשר יקל על הצפיפות גם ביתר הסככות והחצרות.

לתשומת לבם של מרכזי המשק, מרכזי הרפת והחברים

המחלקה ללימודי חקלאות במדרשת רופין והתאחדות מגדלי בקר בישראל

מודיעים על פתיחת

מחזור י"א של קורס טכנאים (מגמת רפת)

31.7.1981

31.8.1981

26.10.1981

ההרשמה במדרשה עד

פתיחת המכינה

פתיחת הקורס

ניהול רפת מודרנית מחייבת לא רק נסיון רב אלא גם השכלה מתאימה – אל תחמיצו הזדמנות זו!